

Pünkösd a Retyezátban

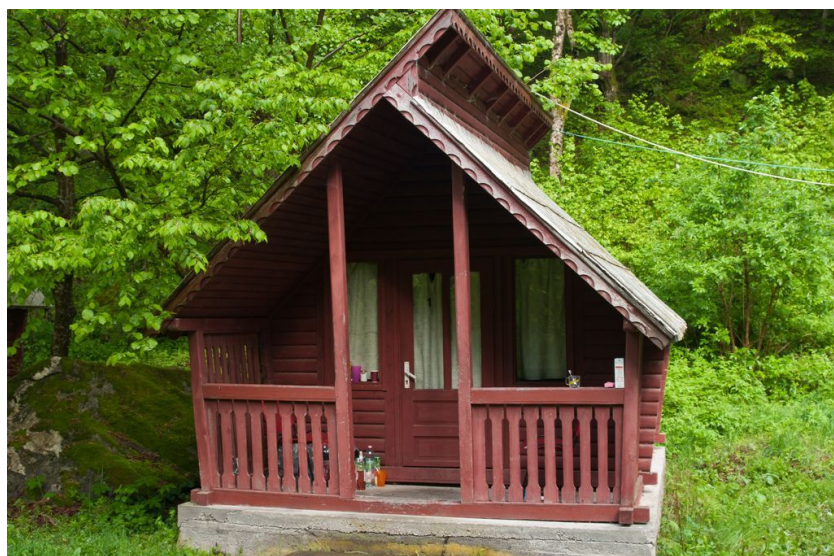
2016 Pünkösd hétvégéjét a Retyezátban töltöttük és ennek a pár napnak a történeteit szeretném megosztani Veletek, aminek legyen a mottója: "beszéljenek a képek ". Ajánlanám ezt a beszámolót okulásképpen azoknak, akik még nem jártak tavasszal a Retyezátban, ill. azoknak, akik ilyen kunhalmok "csúcsein" nevelkedett alföldi gyerekek, mint mi és még nem voltak magashegyi környezetben.

Már az év elején el kezdtünk agyalni, hogy hol töltsük el a pünkösdi hosszú hétvégét. Hosszas tervezgetés után sikerült meggyőzni egy közeli baráti párt, hogy az eredetileg tervezett Révi-szoros helyett inkább menjünk el a Retyezátba. Tavaly július végén a párommal már megcsodáltuk az ottani hegyeket, és ragyogó időben három napot túráztunk a Pietrelétől kiindulva. Úgy gondoltuk, hogy ez májusban sem történhet másképp, hiszen az már majdnem nyár, úgyhogy irány a Retyezát!

Április végén a várható időjárást tanulmányozva már láttuk, hogy a Pelága-réti sátorozás felejtős és inkább valamelyik motelben keresünk szállást. Mivel déli irányból terveztük a támadást, így a Gura Zlata panzió jó választásnak tűnt.

A neten gyorsan sikerült is lefoglalni egy négyszemélyes faházat potom 50 RON/éjszaka áron.

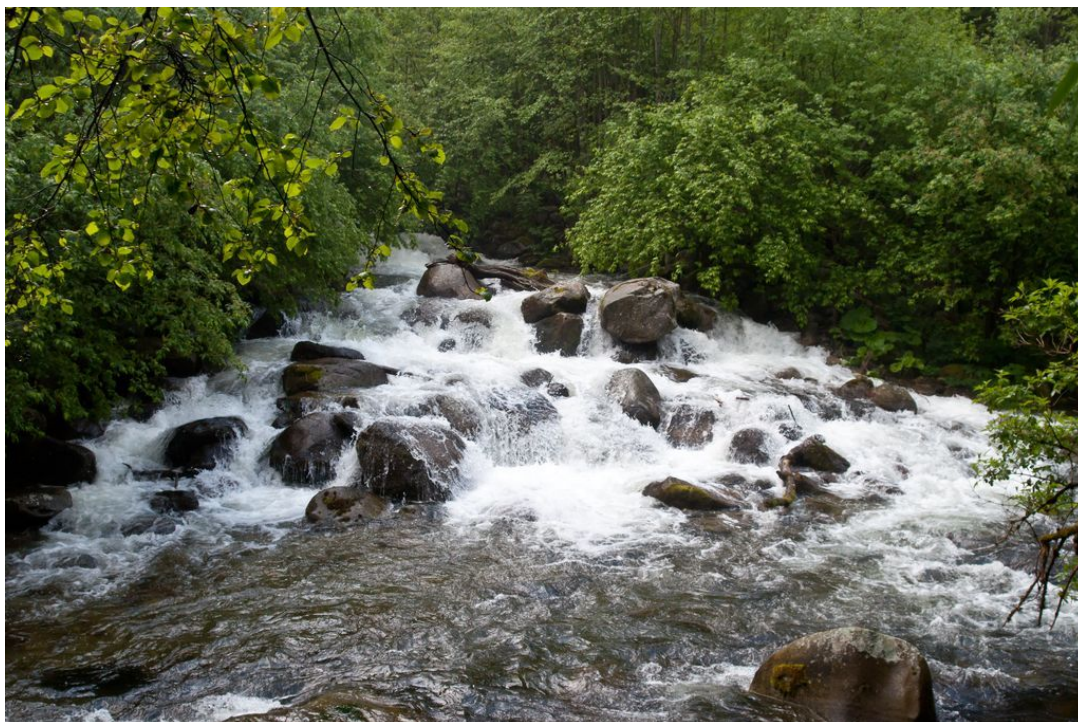
Elérkezett a pünkösdi hétvége, sajnos pénteken csak délben tudtunk elindulni, úgyhogy a sötétben való érkezés borítékolható volt. Az előző napokban állandóan az időjárás jelentést nézegettem, ami semmi jót nem ígért, aztán ahogy Piski (*Simeria*) után befordultunk a célegyenesbe, az elénk táruló látvány egyszerre volt lenyűgöző és félelmetes.

A Hátszegi-medence mögött ott tornyosult az úti célunk behavazva, tornyosuló viharfellegekkel. Hátszeg (*Haşeg*) után már viharos szélben és szakadó esőben haladtunk egészen a szállásunkig, ahol egy úton átrohanó vaddisznó hozta ránk a frászt.

A szállásadónk már várt ránk és kicsit furcsán nézett rám, ahogy kezemben a foglalás visszaigazolást lobogtatva térdnadrágban és farmerdzsekiben kikászálódtam a kocsiból a +6 fokos esőbe. Elkísért bennünket a főépülettől 20-30 méterre lévő tisztásra, ahol 4-5 kis faház árválkodott és az elsőbe behurcolkodhattunk. Az autóval egészen a faház mellé be tudtunk parkolni. A házikó felszereltsége két emeletes ágyból (azon matrac, párna, lepedő, pokróc), egy kis asztalból, ill. a "loggián" két műanyag székből állt, áram mindig volt, konnektort viszont nem találtunk. Vendéglátónk megmutatta a főépület alagsorában lévő wc-t, ill. az előterében lévő hideg vizes kézmosót, ahol elvileg fürödni is lehetett és ami mindenképpen vonzóbb alternatíva, mint az út túloldalán robajló patak.

Később kiderült, hogy maga a panzió még zárva van és mi vagyunk az egyedüli vendégek, valami renoválás is szóba került, így az apró jelekből arra következtettünk, hogy még nincs itt a szezon. Mivel már este 10 óra körül járt az idő egy szerény vacsora után gyorsan nyugovóra tértünk, hogy másnap fitten induljunk neki az ismeretlennek.

Szombat reggel száguldozó felhőkre és csepergő esőre ébredtünk, a tartalmas reggeli után bezsákoltuk a szükségesnek vélt holmikat és autóval elindultunk a Pelága-rét irányába.

Már az út elején kőomlásokba botlottunk, később pedig a völgyben futó távvezeték dróttjai heverték az aszfalton:

A Gura Apei víztározó gátjára érve már szép kilátás nyílt a mögöttünk lévő völgyre, ill. a Lepusnyik-völgyet balról határoló, általam a Godjánnak vélt magaslat havas ormaira.

A gát után, az erdészeti út elején a sorompót zárva találtuk. Miközben a csomagtartóban a vasfűrészt kerestük, megjelent egy Dacia és két hosszút dudált. Kisvártatva egy szimpatikus ember került elő, akinek leszurkoltuk az idén már 15 RON útdíjat, amikor azonban a park belépő felől érdeklődtünk, a csili-vili Mondeora sandítva csak rezignáltan legyintett, hogy haladjunk tovább. Nos, a következő 1 óra 20 perc, 5-10 km/órás száguldozással telt, vízzel teli pocsolyákat és kisebb kőomlásokat kerülgetve és többször átkeltünk az igencsak bővizű Lepusnyik-patakon.

A Pelága-réti parkolóban nem volt egyetlen autó sem, rövid nézelődés után felvettük hátizsákjainkat és kb. 10 óra körül elindultunk a Bukura-tóhoz vezető piros kereszt és kék sáv jelzésű turista úton.

A Pelága-patak hídján átkelve egy meredek kaptató várt ránk, majd rövidesen elértük a Pelága-rétet, ahol az eredeti terv szerint sátoroztunk volna és ahol a +6 fok és a csepergő eső ellenére senki sem sátorozott.

Az ösvény jó darabon fenyőerdőben haladt, mellettünk, ill. alattunk a Bukura-patak morajlott, látványos bukókat és vízeséseket produkálva, az olvadó hónak és a sok csapadéknak köszönhetően.

Közben több kisebb patakon is átevickéltünk, majd a Szlevej-sarkantyú után utunk ritkás törpe fenyvesben folytatódott némi hófoltokkal és nyíladozó krókuszokkal tarkítva.

Feljebb haladva szép rálátásunk nyílt a Lia-tóra ill. a felhőbe vesző Szlevej-gerincre, itt már megerősödött a szél és az esőcseppek közé jég és hó is vegyült.

A Bukura-tó előtti kaptatón az ösvényt is hó borította, néhol inkább kikerültük, mert nem tudtuk milyen mély a hó a kövek között. A tóhoz érve már erősen fújt a szél és masszívan havazott, a nyári színes látványhoz képest egy szinte fekete-fehér kép fogadott minket.

A Bukura-tó pedig majdnem teljesen be volt fagyva! Erre a látványra nem számítottunk, hiszen az alig több mint 100 méterrel lejjebb lévő Lia-tavon egyáltalán nem láttunk jeget. A panoráma a felhőkbe burkolózó csúcsokkal így is fantasztikus volt, bár így május közepén kicsit félelmetes is.

Környező látnivalókból a havazásban és párában csupán a Bukura-nyerget és a Custura Bucurei csúcsot tudtuk beazonosítani.

A Salvamont-házat végül 1 óra 50 perc „séta” után értük el. A tervünkről, hogy felmásszunk a Bukura-nyeregbe, lemondtunk, mert nem sok mindent láttunk volna és a havas ösvényen való bukdácsoláshoz sem volt bennünk elég kurázi.

Így aztán bevonultunk a védkunyhóba „melegedni” és harapni valamit, amikor kisvártatva megjelent a helyi hatóság képviselője – „Rudy Roculescu” – és a park belépőt követelte. Mivel azzal nem szolgálhattunk és akkor éppen tyúk sem volt nálunk, egy alig használt szendviccsel próbáltuk megvesztegetni, ami olyan sikeres volt, hogy nemcsak a bírságtól tekintett el, de még egy közös fotót is engedélyezett.

A rövid pihenő után, testileg és lelkileg feltöltődve elindultunk vissza a Pelága-rét irányába. Útközben ismét változott az időjárás, a hó elállt, a szél elült, a hőmérséklet a 0 fokról megindult a pozitív tartományba. Nyugat felől égszínkékek lukak jelentek meg az eddig zárt felhőrétegen és az előbukkanó ormok közül talán a Bukura I. csúcsot és a Kapu-válat véltem felfedezni.

Később újra szürke felhők érkeztek és eleredt az eső, ami a Pelága-réti védkunyhóig el is kísért minket. A Salvamont-házban szusszantunk egy sort, próbáltuk megemészteni, hogy egy-két órája még a havat tapostuk, megettük a maradék szendvicseinket, majd leballagtunk az autóhoz.

Következett újabb jó másfél órás autókázás és 17 órakor élményekkel telve megérkeztünk a szállásra.

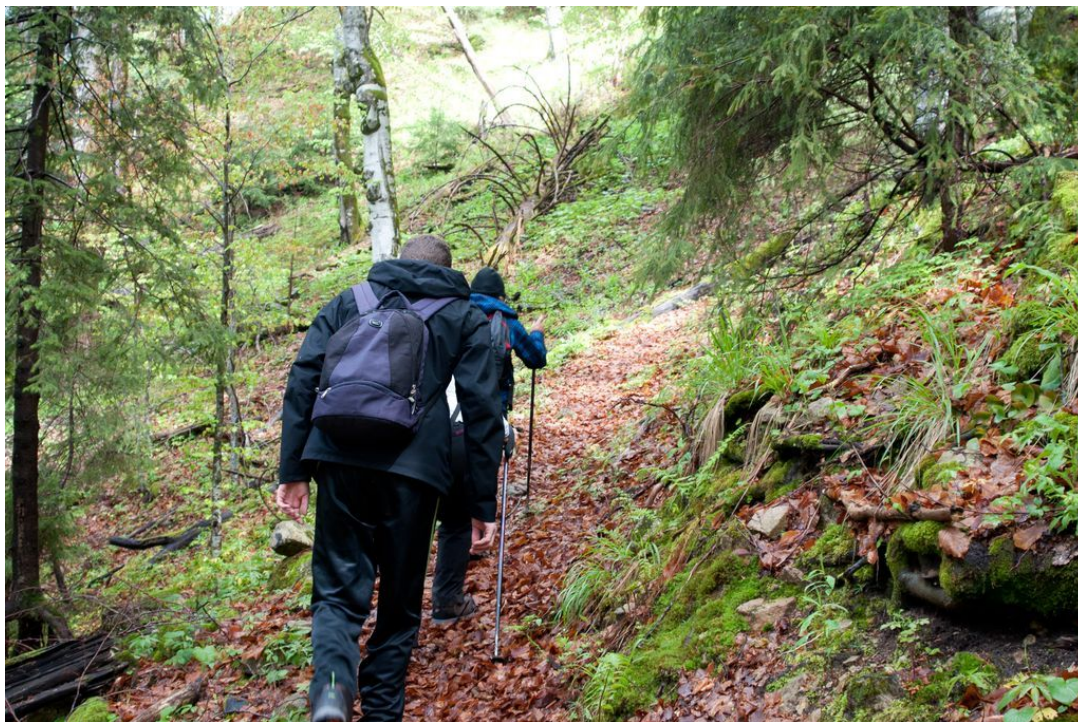
Este a forró kávé-tea szürcsölgetése közben kiteregettük az átázott gúnyáinkat „száradni”, azután vacsorára konzerveket és zacskós levest melegítettünk a gázfőzőn, amivel egyben az elviselhetőbb

klímát is sikerült megoldani. Közben megterveztük a következő napi túrát, ami eredetileg a Pelága-rét – Bukura-tó – Zsudele-csúcs – Szlevej-gerinc – Pelága-rét útvonal lett volna.

Abban egyet értettünk, hogy odafent a hó az éj leple alatt szinte biztos, hogy nem fog elolvadni, ezért más utat kell keresni. Végül úgy döntöttünk, hogy a Lepusnyik-völgyből induló kék kereszt jelzésen haladva a Gura Apei – Zlata-csúcs – Zenóga-tó útvonalnak vágunk neki, ami a tábla szerint 4 – 4,5 óra alatt teljesíthető.

Ezen megnyugodva nekiláttunk a különböző fürdési módszerek kidolgozásának. Először is érzéstelenítés céljából némi szeszes itallal próbálkoztunk, persze nem külsőleg, hanem ahogy Kun Béla mondta: "Be a Szervezetbe!!". Ezután bebizonyosodott, hogy a gázfőzőn melegített 1 liter víz több mint elég az 1 perces kiadós fürdéshez a kellemes +7 fokban.

Egész éjszaka esett, de másnap reggel a vonuló felhők között már itt-ott átsütött a nap. Nem keltünk korán és a reggeli készítéssel is eltelt az idő, de úgy gondoltuk, hogy az aznapi 8-9 órás túra így is belefér a napba. Az autót a gát utáni sorompónál hagytuk, majd az erdészeti úton pár száz métert sétálva megérkeztünk a kék kereszt turistaúthoz. 10 órakor indultunk neki az erdővel borított hegyoldalnak és már az elején meredek emelkedő fogadott minket.

Az ösvény szabályos szerpentinként kanyargott az öles fatörzsek között, így könnyítve a haladást, de ennek ellenére hamarosan lekerültek rólunk a kabátok és a pulóverek. Az időjárás ma sokkal kedvezőbb volt, nem esett az eső, a nap is erőlködött, viszont a gyilkos mászásnak csak nem akart vége lenni. Körben a kilátás a fák miatt eléggé korlátozott volt, csak néha sejlett fel az alattunk lévő víztározó víztükre vagy bukkantak elő a fenyők között a szemközti Godján hófoltjai.

Ilyenkor láttuk, hogy már milyen komoly szintet tettünk meg az eltelt két és fél óra alatt. Az erdő egyébként nagyon vadregényes volt, a kidőlt fák száraz ágai csontvázakként meredeztek, a fenyők törzsét valamilyen kékes-szürke zuzmó borította és itt-ott párafoltok tették a látványt mesebelivé.

Tovább haladva a fák között megjelentek a hófoltok, majd hamarosan kiértünk egy törpefenyővel szabdalts gyephavas jellegű területre. Itt tartottunk egy rövid pihenőt és megcsodáltuk az elénk táruló körpanorámát, a Szárkő, a Godján és a Kis-Retyezát havas gerinceit.

Mivel már 13 óra körül járt az idő és még csak nagyjából az odaút felénél tartottunk, ezért úgy döntöttünk, hogy a Zenóga-tó már nem fog beleférni.

A térképről kinéztük magunknak a közeli Zlata-csúcsot, ami már a rétről is remekül látszott és a kék kereszt útvonal amúgy is elhalad mellette. Folytattuk utunkat a törpefenyvesben, az ösvényen csordogáló patakat kerülgetve, majd kiértünk egy krókuszokkal borított havasi rétre, ahol elhagyott esztenákat láttunk.

Úgy látszik, itt nem Szent-György napján van a „kihajtás”, ami érthető, hiszen a fű még csak épphogy sarjadt. Innen már csak pár percre volt a „csúcs”, ahonnan újra lenyűgöző kilátásban volt részünk. Érdekes, hogy a Retyezát központi része innen még viszonylag távolinak látszott, inkább a környező hegycsoportokban lehetett gyönyörködni.

Itt újra megpihentünk és elmajszoltunk néhány müzli szeletet.

Az óra 13:45-öt mutatott és láttuk hol halad tovább a turistaút a Ragyes-Zlata-háton és egészen barátságosnak tűnt a terep, de féltünk, hogy visszaúton ránk sötétedik és így nem mertük bevállalni.

Jól tettük, hogy nem mentünk tovább, mert a hegyek felett gyülekező sötét fellegek megindultak felénk és negyed óra múlva beborítottak minket. A hőmérséklet zuhanni kezdett, a látótávolság lecsökkent és az eső is eleredt, ezért gyorsan elindultunk lefelé. A felhők egészen a fenyvesig a nyomunkban voltak, ahonnan megkezdtük a serpentinezést lefelé. Az ereszkedés valamivel gyorsabban haladt, bár óvatosnak kellett lennünk a nedves, csúszós avaron, a vádlijaink rendesen bedurrantak. A vissza utat két és fél óra alatt teljesítettük, vagyis egy órával gyorsabbak voltunk, mint felfelé menet. Ha reggel korábban kelünk és fegyelmezetten, időben indulunk, akkor jó eséllyel a Zenóga-tó is meg lett volna. Persze csalódottak így sem voltunk, a kapott élmények várakozáson felüliek voltak és a „megpróbáltatásokat” is – magunkhoz mérten – jól viseltük.

A szállásra visszaérve nekiláttunk az „utolsó vacsora” elkészítéséhez, ami a jól bevált konzerv + zacskós leves kombinációjából állt. Az este borozgatással telt, majd a cicamosdás után nyugovóra tértünk.

Másnap a reggeli után összekapoltuk a cuccainkat, elbúcsúztunk vendéglátóinktól, biztosítva őket, hogy jövőre újra itt leszünk, majd elindultunk hazafelé. Sajnos a búcsúzás a Retyezáttól elmaradt, mert az alacsony felhőzet miatt már semmit sem láttunk a hegységből.

Útközben még megálltunk megnézni „magos Déva várát”, de a látvány inkább csak vegyes érzelmeket váltott ki belőlünk.

A túra tanulságait összegezve elmondhatjuk, hogy egy ilyen kaland mindenképpen komolyabb felkészültséget igényel. Gondolok itt a ruházatra és a kiegészítő felszerelésekre, illetve tényleg komolyan kell venni a kapcsolódó irodalmakban és honlapokon található leírásokban szereplő adatokat és tanácsokat. A mi esetünkben is a „felelőtlenségünk” okozta, hogy a tervezett túrákat nem tudtuk teljesíteni, de a hegy megvár és mi újra itt leszünk. Egy téli retyezati túrának soha nem mertünk volna neki indulni, így azonban hála a sorsnak, olyan benyomásokkal és vizuális élményekkel lettünk gazdagabbak, amilyenekre nem számítottunk. Azt sejtjük, hogy az igazi retyezati tél nem így néz ki, mint ahogy mi megtapasztaltuk, de így május közepén az már tényleg túlzás lett volna.

Végezetül részemről külön köszönet és gratuláció illeti a *retyezat.ro* honlapot, a tavalyi és az idei (és remélem az összes többi) túráink tervezése során is rengeteg hasznos információt és segítséget sikerült innen beszerezni. Az interaktív térkép remek lehetőség az útvonalak virtuális bejárásához és a nem klasszikus túrák tervezéséhez, távok meghatározásához.

Bízom benne, hogy írásom hatására csak elhanyagolható számú kirándulónak ment el a kedve a Retyezát felfedezésétől.

Üdvözlettel: Balázs Lajos